

Warszawa, dnia 21 grudnia 2015 r.

TOP 10 zmian w prawie w 2015 roku

Koniec roku to czas, kiedy podsumowujemy minione dwanaście miesięcy. Kancelaria po raz kolejny postanowiła podsumować mijający (tym razem 2015) rok pod kątem zmian w polskim prawie. W niniejszej publikacji przedstawiamy Państwu ranking TOP 10. W rankingu tym znajdują się, naszym zdaniem, najważniejsze nowelizacje obowiązujących aktów prawnych oraz nowe akty prawne, które weszły w życie w mijającym roku.

I miejsce w naszym rankingu TOP 10 zajmuje ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 443), która weszła w życie w dniu 28 czerwca 2015 r. Głównym celem tej ustawy było **skrócenie i uproszczenie procedury inwestycyjnej w procesie budowlanym**, która oceniana była jako nazbyt sformalizowana. Wprowadzone zmiany objęły m.in. rozszerzenie katalogu budow i robót budowlanych, dla których realizacji nie jest wymagane uzyskanie decyzji o pozwoleniu na budowę, zmniejszenie katalogu obiektów budowlanych, których użytkowanie wymaga wydania decyzji administracyjnej o pozwoleniu na użytkowanie, a także ograniczenie obowiązkowych elementów projektu budowlanego. Powyższe zmiany, jako działania zmierzające do usprawnienia realizacji procesu budowlanego, należy z pewnością oceniać pozytywnie.

II miejsce rankingu zajmuje ustawa z dnia 20 marca 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw, która weszła w życie 18 października 2015 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 539). Przyniosła ona przede wszystkim **fundamentalną zmianę w zakresie prawa spadkowego**. Na jej podstawie wprowadzono bowiem zasadę, że niezłożenie przez spadkobiercę oświadczenia o przyjęciu spadku, przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza lub o odrzuceniu spadku, w terminie 6 miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swego powołania, jest uważane za przyjęcie spadku z dobrodziejstwem inwentarza, a nie przyjęcie spadku wprost, jak to miało miejsce dotychczas. Powyższa zmiana jest zatem korzystna dla spadkobierców, ponieważ chroni ich przed potencjalnym dziedziczeniem długów spadkowych przewyższających wartość majątku spadkowego.

III miejsce pod względem doniosłości wprowadzonych zmian zajęła w naszym rankingu ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz

niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 4), która weszła w życie w dniu 15 stycznia 2015 r. Do najistotniejszych modyfikacji wynikających z ww. ustawy należy wprowadzenie możliwości zakładania spółek jawnych oraz spółek komandytowych przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego, a także likwidacja dotychczasowego obowiązku składania do akt rejestrowych wzorów podpisów członków zarządu, likwidatorów, wspólników spółek osobowych oraz prokurentów. Powyższe zmiany niosą zatem pewne **praktyczne ułatwienia w prowadzeniu działalności gospodarczej w formie spółek handlowych**.

IV miejsce w rankingu TOP 10 zajmuje ustawa z dnia 22 lipca 2014 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2014 r. poz. 1138), która weszła w życie w dniu 1 stycznia 2015 r. Ww. ustawa wprowadziła liczne zmiany, z których najistotniejszą i najbardziej dyskusyjną stanowią **nowe rozwiązania dotyczące pacjentów onkologicznych, w tym wprowadzenie karty diagnostyki i leczenia onkologicznego**. Celem wprowadzonych zmian było przyspieszenie procedur w przypadku zdiagnozowania tzw. nowotworów złośliwych. Praktyczne stosowanie nowych rozwiązań napotkało jednak pewne trudności, stąd zmiany te zostały poddane krytyce części lekarzy i pacjentów. W chwili obecnej należy zatem obserwować, czy przezwycięzenie powyższych trudności okaże się możliwe tak, aby wprowadzone zmiany były oceniane pozytywnie zarówno przez pacjentów jak i lekarzy.

V miejsce w ww. rankingu zajmuje naszym zdaniem ustawa z dnia 9 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy Prawo farmaceutyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 788), która weszła w życie w dniu 12 lipca 2015 r. Jednym z założeń ww. ustawy było **ograniczenie wywozu leków za granicę**. Z uwagi na to, na jej mocy wprowadzone zostały nowe mechanizmy mające służyć zwiększeniu kontroli i nadzoru nad obrotem produktami leczniczymi, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobami medycznymi.

VI miejsce w rankingu TOP 10 zajmuje naszym zdaniem ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r. poz. 1924), która weszła w życie w dniu 1 stycznia 2015 r. W drodze tej nowelizacji przyjęte zostały **zmiany mające służyć ujawnianiu w Krajowym Rejestrze Sądowym jak najbardziej aktualnych danych**. Jednym z takich rozwiązań jest np. zwiększenie kompetencji sądów rejestrowych do podejmowania z urzędu wybranych czynności związanych z ujawnianiem danych w Krajowym Rejestrze Sądowym.

VII miejsce pod względem doniosłości wprowadzonych zmian zajmuje w ocenie kancelarii ustawa z dnia 10 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 945), która weszła w życie 18 stycznia 2015 r. Głównym celem nowelizacji było **wdrożenie rozwiązań mających wzmocnić polski system ochrony konkurencji i konsumentów oraz uprościć i skrócić procedury**, zwłaszcza w zakresie kontroli koncentracji przedsiębiorców. Przykładową zmianę tego rodzaju stanowi rozszerzenie katalogu przypadków, w których zamiar koncentracji przedsiębiorców nie wymaga zgłoszenia.

VIII miejsce w rankingu kancelarii zajęła ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 1741), która weszła w życie 1 marca 2015 r. Kluczową zmianę wynikającą z ww. nowego aktu stanowi **przyjęcie zasady prowadzenia akt stanu cywilnego w formie elektronicznej**, co może przyczynić się do usprawnienia ich obiegu. Dogodnym rozwiązaniem jest też wprowadzenie możliwości uzyskania odpisów aktów stanu cywilnego na terenie całej Polski, niezależnie od właściwości danego urzędu i miejsca zamieszkania obywatela. Ciekawą zmianą jest także wprowadzenie możliwości nadawania imion obcych.

IX miejsce sporządzonego rankingu zajmuje rozporządzenie Ministra Skarbu Państwa z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie pomocy publicznej udzielanej w celu ratowania lub restrukturyzacji przedsiębiorców (Dz. U. z 2015 r. poz. 531), które weszło w życie w dniu 30 kwietnia 2015 r. Na mocy rozporządzenia wprowadzone zostały **rozwiązania zmierzające do zwiększenia możliwości udzielania pomocy przedsiębiorcom**, którzy napotkali określone trudności w prowadzonej działalności, w tym przewidziano nieznane dotąd instytucje pomocy dla małego i średniego przedsiębiorcy.

X miejsce naszego rankingu zajmuje ustawa z dnia 7 listopada 2014 r. o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1662), na mocy której z dniem 1 stycznia 2015 r. weszły w życie przepisy zmieniające ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r. poz. 1182). W drodze ww. przepisów wprowadzono przede wszystkim **możliwość prowadzenia rejestru zbiorów danych przez administratorów bezpieczeństwa informacji** powołanych u administratorów danych i podlegających zgłoszeniu do Generalnego Inspektora Danych Osobowych (GIODO), co jednocześnie zwalnia z obowiązku zgłaszania do GIODO samych zbiorów danych.

Mijający rok był bogaty w nowelizacje i nowe akty prawne. W rankingu TOP 10 kancelarii zostały sklasyfikowane zmiany, które naszym zdaniem zasługują na największą uwagę spośród wszystkich zmian w polskim prawie, jakie miały miejsce w 2015 r. Jednak efekty wprowadzenia nowych przepisów lub zmian dotychczas obowiązujących będzie można ocenić dopiero wraz z upływem czasu, na podstawie praktyki ich stosowania.

W przypadku jakichkolwiek pytań bądź wątpliwości, pozostajemy do Państwa dyspozycji.

Z wyrazami szacunku,

Maciej Szulikowski

Radca prawny i Partner Zarządzający

M. Szulikowski i Partnerzy Kancelaria Prawna

Niniejsze memorandum ma charakter wyłącznie informacyjny i jest przedmiotem praw autorskich M. Szulikowski i Partnerzy Kancelarii Prawnej.